

Економічні науки : збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія "Регіональна економіка". Випуск 22 (87). Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Л.Л. Ковальська. Луцьк : ВІП ЛНТУ, 2025. 691 с.

УДК 332.1:338.22

Шубалий О.М., д.е.н., професор
Луцький національний технічний університет
<https://orcid.org/0000-0002-9131-1896>
shubalyi@ukr.net

Тихонов О.В. здобувач ступеня доктора філософії кафедри економіки, Луцький національний технічний університет
<https://orcid.org/0009-0005-5025-0715>
alex27.thv@gmail.com

Shubalyi Oleksandr, Doctor of Economic Sciences, Professor
Lutsk National Technical University
<https://orcid.org/0000-0002-9131-1896>
shubalyi@ukr.net
Oleksandr Tykhonov, PhD student of Department of Economics,
Lutsk National Technical University
<https://orcid.org/0009-0005-5025-0715>
alex27.thv@gmail.com

Отримано: 19.11.2025. Прорецензовано: 22.11.2025. До друку: 23.11.2025.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

У статті виділено та обґрунтовано перспективні напрями реалізації проєктів розвитку «зеленої» економіки у територіальних громадах на сільських територіях Північно-Західного регіону України. До ключових напрямів і заходів реалізації проєктів розвитку «зеленої» економіки у територіальних громадах регіону віднесено: екологічне сільське господарство та біоекономіка, розвиток відновлюваної енергетики, сільський зелений туризм та рекреація, циркулярна економіка та поводження з відходами. Реалізація цих пропозицій потребуватиме інституціональної та фінансової підтримки на рівні органів державної влади національного і регіонального рівнів для залучення зовнішніх інвестицій та міжнародних грантових коштів.

Економічні науки : збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія "Регіональна економіка". Випуск 22 (87). Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Л.Л. Ковальська. Луцьк : ВП ЛНТУ, 2025. 691 с.

Ключові слова: «зелена» економіка, територіальні громади, Північно-Західний регіон, сільські території, проекти.

PROMISING DIRECTIONS FOR IMPLEMENTING GREEN ECONOMY DEVELOPMENT PROJECTS IN TERRITORIAL COMMUNITIES IN RURAL AREAS OF THE NORTH WESTERN REGION OF UKRAINE

The article highlights and substantiates promising areas for the implementation of green economy development projects in rural communities in the north-western region of Ukraine. It is determined that the prospects for the development of rural areas in the north-western region of Ukraine towards the principles of a green economy are closely linked to the need to use the region's powerful natural resource potential.

The key areas and measures for implementing green economy development projects in local communities in the region include: ecological agriculture and bioeconomy (organic production and certification, biological plant protection methods, precision farming, bioenergy and waste utilisation), renewable energy development (solar and wind power plants, energy efficiency of buildings, biomass heat supply), rural green tourism and recreation (agritourism and eco-farms, creation of eco-friendly tourist routes, development of local crafts and green products), circular economy and waste management (waste sorting and recycling, composting of organic waste).

It was concluded that the implementation of these proposals will require institutional and financial support at the national and regional levels of government in order to create a favourable environment for attracting foreign investment and international grant funds through the preparation and implementation of joint international projects with partners from EU countries, which will also contribute to accelerating Ukraine's European integration. The multiplier effect of such initiatives will be manifested in increasing the energy independence of local communities through the use of their own renewable energy sources and improving the quality of life of the rural population in the region.

Keywords: green economy, local communities, North-Western region, rural areas, projects.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Враховуючи низький рівень соціально-економічного розвитку громад на сільських територіях Північно-Західного регіону

України, розробка та впровадження проектів розвитку «зеленої» економіки для них є надзвичайно важливим завданням. Адже такі проекти сприятимуть раціоналізації природокористування, мінімізації негативного антропогенного впливу на агроландшафти та збереженню біорізноманіття у регіоні. Отже, виникає необхідність вивчення ключових сфер і напрямів реалізації цих проектів для забезпечення сталого розвитку сільських територій Північно-Західного регіону відповідно до глобальних Цілей Сталого Розвитку.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблеми формування та реалізації проектів розвитку «зеленої» економіки на регіональному рівні стали предметом наукових досліджень багатьох вчених, серед яких виділимо: (Гуторов та Гуторова, 2025), (Дороніна та Тюрін, 2025), (Симоненко та ін., 2024), (Студінська, 2025), (Хвесик та ін., 2019), (Хомяк та ін., 2025), (Шубалий та Гриник, 2023), (Яснолоб та ін., 2021) та ін. В той же час, дуже важливо при обґрунтуванні пріоритетів реалізації проектів розвитку «зеленої» економіки враховувати регіональні особливості та проблеми розвитку територіальних громад на сільських територіях, зокрема це стосується Північно-Західного регіону України, до якого належать Волинська та Рівненська області.

Цілі статті. Ціль статті – виділення та обґрунтування перспективних напрямів реалізації проектів розвитку «зеленої» економіки у територіальних громадах на сільських територіях Північно-Західного регіону України.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Перспективи розвитку сільських територій Північно-Західного регіону України в напрямку переходу до принципів «зеленої» економіки тісно пов'язуються з необхідністю використання потужного природно-ресурсного потенціалу. Враховуючи це, виділено перспективні напрями реалізації проектів розвитку «зеленої» економіки на сільських територіях даного регіону (рис. 1).

В контексті розвитку екологічного сільського господарства та біоекономіки важливо забезпечити розвиток органічного сільського господарства та сертифікації. Це передбачає розробку і реалізацію проектів зі створення сільськогосподарських кооперативів для спільного виробництва, переробки та збуту органічної продукції (овочі, ягоди, молочна продукція, м'ясо), орієнтованої на внутрішній та на експорт у країни ЄС. Важливе значення також матиме впровадження біологічних методів захисту рослин шляхом інвестування у біобезпечні технології, які зменшують використання хімічних засобів та сприяють збереженню біорізноманіття та здоров'я ґрунтів.

Наступним напрямом може стати розвиток біоенергетики та використання відходів, що передбачає розробку і реалізацію проектів з переробки сільськогосподарських відходів (солома, відходи тваринництва) та енергетичних культур (наприклад, енергетична верба) для виробництва біогазу, біопалива та теплової енергії для локальних потреб окремих підприємств чи соціальної сфери територіальної громади.

Рис. 1. Перспективні напрями реалізації проектів розвитку «зеленої» економіки у територіальних громадах на сільських

територіях Північно-Західного регіону України (побудовано авторами)

Серед пріоритетних заходів можна також виділити розвиток точного землеробства через впровадження інноваційних технологій для оптимізації використання ресурсів (води, добрив, палива) та зменшення впливу на довкілля.

Оскільки Північно-Західний регіон України має значний потенціал для децентралізованої генерації «зеленої» енергії, то серед провідних напрямів розвитку «зеленої» економіки пропонується також стимулювати розвиток відновлюваної енергетики. Насамперед це передбачає встановлення невеликих сонячних та вітрових електростанцій або установок для енергозабезпечення комунальних закладів (школи, лікарні), фермерських господарств та домогосподарств, що сприятиме підвищенню енергетичної безпеки сільських громад.

Потрібно також впроваджувати проекти з термомодернізації комунальних та житлових будівель, що дозволить значно знизити споживання теплової енергії та викиди CO₂. Іншим варіантом може стати розвиток систем теплопостачання на біомасі шляхом переведення котелень на біомасу (тріска, пелети з відходів деревини та сільського господарства).

Серед пріоритетних напрямків розвитку «зеленої» економіки можна й розвиток сільського зеленого туризму на основі використання унікальних природних ландшафтів Полісся та місцевої культурної спадщини. В цьому контексті доцільно стимулювати створення мережі екосадиб та фермерських господарств, що пропонують послуги розміщення, дегустацію місцевої органічної продукції та знайомство з сільським побутом. Наступним завданням є створення екологічних туристичних маршрутів, зокрема піших, велосипедних та водних (на річках та озерах), також можливе використання й територій національних природних парків і заказників з акцентом на охорону цих ландшафтів. Серед важливих сфер можна виділити також розвиток місцевих ремесел та виробництво «зелених» продуктів. Тут у пріоритеті мають стати проекти з підтримки виробництва та збуту крафтових виробів та продуктів харчування (наприклад,

сушені ягоди, пастила, мед, трав'яні чаї) під спільним регіональним екобрендом.

Серед ключових напрямів також виділимо розвиток циркулярної економіки та поводження з відходами, що передбачає провадження у сільських громадах Північно-Західного регіону моделей, спрямованих на зменшення відходів та повторне використання ресурсів. Насамперед, слід забезпечити створення у кожній сільській громаді локальних пунктів сортування та міні-ліній для переробки окремих видів побутових відходів (наприклад, пластику, скла). Важливо також впровадити у закладах соціальної сфери та на місцевих підприємствах системи компостування харчових та садових відходів для виробництва органічних добрив для місцевого використання.

Висновки. Отже, активна робота територіальних громад та суб'єктів місцевого бізнесу на сільських територіях Північно-Західного регіону за визначеними напрямами сприятиме створенню нових робочих місць у галузях, пов'язаних з розвитком «зеленої» економіки, залученню інвестицій та підвищенню якості життя сільського населення, одночасно зменшуючи негативний вплив на довкілля. Реалізація цих пропозицій потребуватиме інституціональної та фінансової підтримки на рівні органів державної влади національного і регіонального рівнів з метою створення сприятливого середовища для залучення зовнішніх інвестицій та міжнародних грантових коштів за рахунок підготовки і реалізації спільних міжнародних проектів із партнерами з країн ЄС, що також сприятиме прискоренню євроінтеграції України. Мультиплікативний ефект від таких ініціатив проявлятиметься у підвищенні енергетичної незалежності територіальних громад шляхом використання власних відновлюваних джерел енергії та покращення якості життя сільського населення у даному регіоні.

Список бібліографічного опису

1. Гуторов О. І., Гуторова О. О. (2025). Комплексний механізм інноваційного розвитку інфраструктури сільських територій регіону. Аграрні інновації. № 29. С. 282-289. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrno_2025_29_45

2. Дороніна , О., Тюрін , Є. 2025. Дизайнвання економічного простору регіону на засадах зеленої економіки. Економіка і організація управління. (Лют 2025), 118-128. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2024.4.12> .

3. Симоненко Л. І., Іванюк О. В., Плотнікова М. Ф. (2024). Сталий розвиток сільських територій у сучасних умовах: соціально-економічний й екологічний аспекти. Український економічний часопис. Вип. 4. С. 60-64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2024_4_13

4. Студінська Г. Я. (2025). Проектні рішення інноваційної трансформації сільських територій. Формування ринкових відносин в Україні. № 5. С. 50-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2025_5_7

5. Хвесик М. А., Ільїна М. В., Шпильова Ю. Б. Соціально-екологічні імперативи розвитку сільських територіальних громад. Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». Київ, 2019. 302 с.

6. Хомюк Н. Л., Дзямулич М. І., Барішнікова В. В. (2025). Драйвери формування зеленої економіки на засадах цифровізації та сталого розвитку в Україні. Агросвіт. № 6. С. 11-16.

7. Шубалий О.М., Гриник І.С. (2023). Аналіз поведінки територіальних громад регіону в умовах війни щодо фінансового забезпечення сталого розвитку. Економічні науки : збірник наукових праць ЛНТУ. Серія «Регіональна економіка». Випуск 20(79). С. 244-250. URL: [https://doi.org/10.36910/2707-6296-2023-20\(79\)-30](https://doi.org/10.36910/2707-6296-2023-20(79)-30)

8. Яснолоб І. О., Радіонова Я. В., Березницький Є. В. (2021). Розвиток сільських територій на засадах «зеленої економіки». Причорноморські економічні студії. Вип. 68. С. 31-35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2021_68_7

References

1. Hutorov O. I., Hutorova O. O. (2025). Kompleksnyy mekhanizm innovatsiynoho rozvytku infrastruktury sil's'kykh terytoriy rehionu [A comprehensive mechanism for innovative development of the infrastructure of rural areas of the region]. Ahrarni innovatsiyi. № 29. S. 282-289. Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrno_2025_29_45 [in Ukrainian].

2. Doronina , O. i Tyurin , YE. 2025. Dizaynuvannya ekonomichnoho prostoru rehionu na zasadakh zelenoyi ekonomiky [Designing the economic space of the region on the principles of a green econom]. Ekonomika i orhanizatsiya

upravlinnya. (Lyut 2025), 118-128. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2024.4.12> [in Ukrainian].

3. Symonenko L. I., Ivanyuk O. V., Plotnikova M. F. (2024). Stalyy rozvytok sil's'kykh terytoriy u suchasnykh umovakh: sotsial'no-ekonomichnyy y ekolohichnyy aspekty [Sustainable development of rural areas in modern conditions: socio-economic and environmental aspects]. Ukrayins'kyu ekonomichnyy chasopys. Vyp. 4. S. 60-64. Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2024_4_13 [in Ukrainian].

4. Studins'ka H. YA. (2025). Proyeektni rishennya innovatsiyanoi transformatsiyi sil's'kykh terytoriy. Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukraini [Project solutions for innovative transformation of rural areas]. № 5. S. 50-63. Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2025_5_7 **[in Ukrainian]**.

5. Khvesyuk M. A., Il'yina M. V., Shpyl'ova YU. B. (2019). Sotsial'no-ekolohichni imperatyvy rozvytku sil's'kykh terytorial'nykh hromad [Socio-ecological imperatives of the development of rural territorial communities]. Derzhavna ustanova «Instytut ekonomiky pryrodokorystuvannya ta staloho rozvytku Natsional'noyi akademiyi nauk Ukrainy». Kyiv, 2019. 302 p. **[in Ukrainian]**.

6. Khomyuk N. L., Dzyamulych M. I., Baryshnikova V. V. (2025). Drayvery formuvannya zelenoyi ekonomiky na zasadakh tsyfrovizatsiyi ta staloho rozvytku v Ukraini [Drivers of the formation of a green economy based on digitalization and sustainable development in Ukraine]. Ahrosvit. 6, 11-16. **[in Ukrainian]**.

7. Shubalyi O.M., Hrynyk I.S. (2023). Analysis of the behavior of territorial communities of the region in war conditions regarding the financial support of sustainable development. Economic Sciences: Collection of Scientific Works of LNTU. Series "Regional Economy". 20(79). 244-250. [https://doi.org/10.36910/2707-6296-2023-20\(79\)-30](https://doi.org/10.36910/2707-6296-2023-20(79)-30) **[in Ukrainian]**.

8. Yasnolob I. O., Radionova YA. V., Bereznyts'kyi YE. V. (2021). Rozvytok sil's'kykh terytoriy na zasadakh «zelenoyi ekonomiky» [Development of rural areas based on the principles of "green economy"]. Prychornomors'ki ekonomichni studiyi. Vyp. 68. S. 31-35. Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2021_68_7 **[in Ukrainian]**.